N^RO 263.

KURJER POLSKI

WARSZAWA
Czwartek dnia 2 Września r. 1830.

Prenumerata miesięczna złp. 2 gr. 20.
Kwar. złp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wszystko dla wszystkich.

Wiadomości Krajowe.

Dziekan *wydziału lekarskiego królewskiego alexandrowskiego uniwersytetu.* — Gdy instytut położniczy przy wydziale lekarskim królewskiego alexandrowskiego uniwersytetu, na 12 tylko kobiét ciężarnych, odbywających tam połóg jest urządzonym, powiększona zaś nad etat liczba kobiét, znaczne niedogodności tak dla samych ciężarnych przybywających, jak i dla instytutu, za sobą pociąga; ostrzega dziekan wydziału lekarskiego iż odtąd: 1) Do rzeczonego instytutu, tylko kobiéty w końcu ciąży zostające, to jest najmniéj na 2 tygodnie przed rozwiązaniem, nie zaś już w ostateczném słabości przychodzące, przyjmowane będą. 2) Kobiéty chcące być umieszczone w instytucie położniczym, zgłaszać się tam mają codziennie od godziny 7 do 10téj zrana, przybywające w innym czasie a mianowicie w nocy, do domu instytutu wpuszczonemi być nie mogą. 3) Jeżeli kobieta udająca się do instytutu położniczego, nie zastanie wolnego miejsca, to jest, jeżeli już 12 ciężarnych i położnic znajdować się będzie, natenczas równie przyjętą być nie może. — W Warszawie d. 28 sierpnia 1830. — Dr. *Roliński.*

Dziełko *Flosculi historiae polonae* wydane w Puławach przez X. Kanonika Ciampiego, sprzedaje się w xięgarniach warszaws. po złp. 2.

Numer 16 Ziemomysła, wyszedł z druku. Zawiera następujące rzeczy: 1) Wspomnienia narodowe: Wincenty Kadłubek. 2) Historja naturalna: Oswojenie psa dzikiego. 3) Mały żebrak. Powieść. 4) W niedoli ucieczka do Boga. 5) Zbytek i niedostatek. 6) Rozmaitości

Wyszedł zeszyt drugi Opisu Ptaków królestwa polskiego F. Chotomskiego, z 6 litografowanemi wyobrażeniami, krętogłowa i dzięciołów czarnego i zielonego. — Zeszyt trzeci już jest w druku; zawierać będzie opisy dzięciołów, większego, średniego i małego, zielono-siwego, biało grzbietnego, i trzypalczastego, w trzech tych zeszytach ukończy autor opis ptaków łażących. Cena koloryzowanego zeszytu 3 zł. 20 gr. niekoloryzowanego zł. 2.

Słychać, że wkrótce wystawione będzie na teatrze narodowym nowego rodzaju widowisko, to jest poemat drammatyczny we trzech aktach wierszem pod tytułem: *Krzysztof Xiąże Zbaraski.* Rzecz, jak sam tytuł oznajmia, wzięta z dziejów narodowych, a autorem poematu jest jeden z poetów chlubnie znanych w naszéj literaturze.

Doktor Kaczkowski, w tutejszym król. alexandrowskim uniwersytecie terapji i kliniki professor, członek uniwersytetu Wileńskiego; zaszczycony został tytułem Konsyljarza Dworu Jego Ces. Mci, i stósowny patent do rady uniwersyteckiéj nadesłany, otrzymał.

Z miasta Mszczonowa przybyło dwóch młodych śpiewaków żydków, Nutka i Aron Goldgewicht. Jeden szczególniéj zajmuje uwagę, że posiada łatwość naśladowania klarnetu, w tak zbliżonym do rzeczywistości sposobie, że w oddaleniu tru-

dno głos jego rozróżnić od głosu tego instrumentu.

W mieście Kaliszu jest młynarz nazwiskiem Jan Smolny, posiadający rzadką zdolność do mechaniki. Człowiek ten, niemający żadnego teorycznego usposobienia, bo nawet czytać nie umie, z największą łatwością pojmuje i wykonywa wszelkie machiny w młynarstwie i rolnictwie potrzebne. Zrobił kilka młockarni, które znawcy uznali za bardzo dogodne, i reputacja jego tak się rozszerzyła, że w tym roku zamówiono u niego dwie młockarnie do Szląska pruskiego.

Franciszek Bobowski w wsi Latoniu obwodzie Pułtuskim zamieszkały z rolnictwa utrzymujący się, w miesiącu czerwcu r. b. w ogrodzie swym wyorał pługiem garnuszek z pieniędzmi dawnemi polskiemi w liczbie sztuk 1105, a mianowicie większych 645, średnich 24, najmniejszych 436.

W mieście powiatowém Żelechowie w województwie Podlaskiém, wzorowo urządzoną została szkoła elementarna. Dziedzic tego miasta W. Ordęga i proboszcz miejscowy X. Parulski, gorliwi o rozszerzenie początkowych istotnie potrzebnych dla mieszkańców nauk, przeznaczyli wiecznemi czasy znaczne fundusze na utrzymanie ciągłe szkoły elementarnéj. Wystawiono piękny i okazały dom, uposażono nauczyciela i wyznaczono dla biedniejszych uczniów wsparcia potrzebne, na zakupienie xiążek i materjałów piśmiennych. Tak chwalebne urządzenia, obudziły w obywatelach miasta, szczerą chęć, posyłania swych dzieci na naukę: i w samym początku liczy wspomniona szkoła przeszło 100 uczniów na dwa oddziały podzielonych. Oby podobne przykłady wspierania oświaty między ludem prostym, znalazły więcéj naśladowców!

S. p. Wincenty Ostaszewski zaledwie lat 25 liczący, po ukończeniu kursów wydziału lekarskiego, najlepsze tusząc nadzieje dla kraju i familji z gorliwości przy uzdatnieniu już od natury sobie dąném zakończył życie w tych dniach.

Polskie obligacje udziałowe stały w Hamburgu dnia 27 sierpnia po 117 do 117¼.

Polską pszenicę płacono w Amszterdamie dnia 24 sierpnia od 310 do 380.

Dziś zrana ciepła stopni 5. — Wczoraj w połud. 11.

TAATR NARODOWY. Dziś: Precjoza.

Wiadomości Zagraniczne.

Jenerał porucznik francuzki hr. Lobau przybył do Berlina. Nazywał on się początkowo Mouton; Napoleon nadał mu tytuł hrabiego po bitwie pod Lobau.

Z Londynu donoszą następujące szczegóły o przybyciu Karóla X do Anglji: W Cherbourg wsiadł Karol na okręt bez oznak zmartwienia. Zaraz po przybiciu okrętu do brzegów Anglii, odwiedził go wicegubernator w Portsmouth i admirał Foley. Karol X miał oświadczyć, iż dopóty na ląd nie wysiądzie, dopóki nie otrzyma wyraźnego pozwolenia od rządu angielskiego. Xiężna Angouleme jest niezmiernie zmartwiona. Delfin jest w jednakowym humorze.

Officer gwardji angielskiéj Willbraham zwiedził w piérwszych dniach sierpnia górę Montblanc, na którą od r. 1827 żaden podróżny nie odważył się dostać.

Od 1 stycznia do 25 czerwca r. b. przybyło do Nowego Jorku z Wielk. Brytanji i Irlandji 8386 osób na ciągłe mieszkanie.

Dziennik paryzki Globe zapewnia, że 22 jenerałów poruczników z r. 1814 i 100 jenerałów majorów, także z r. 1814, przejdzie z czynnéj służby do nieczynnéj dla zrobienia miejsca jenerałom dawnego wojska.

National i niektóre inne dzienniki paryzkie doniosły, że w Hiszpanji powstały zaburzenia, jak tylko dowiedziano się o wypadkach w Paryżu. Podług innych doniesień cała Hiszpanja używa nieprzerwanéj spokojności.

Poeci drammatyczni i kompozytorowie wysłali do króla d. 18 sierpnia deputację z powinszowaniem. Król przyrzekł, że scena będzie doznawała wpływu zasad, któremi się rządzi.

Popiersie marszałka Neja umieszczone zostało w Panteonie.

Niektóre dzienniki paryzkie utrzymują, że deputowani, którzy teraźniejszą izbę składa-

ją, nie pojmują natury wypadków w Paryżu zaszłych i są bardzo bojaźliwi.

Dnia 11 sierpnia miano słyszeć w okolicy Pampeluny wystrzały z dział.

Minister spraw wewnętrznych P. Guizot więcéj uczony, niż polityk, nie miał w r. 1814 zasad liberalnych; był on wtenczas za zawieszeniem praw i stanowieniem uchwał wyjątkowych. Jako sekretarz jeneralny w ministerstwie sprawiedliwości przykładał się do wyłączenia z sądów członków do konstytucji przywiązanych. Oddany późniéj badaniom historycznym, zaniedbał praktyczną znajomość swego kraju i dla tego nie jest szczęśliwy w wybieraniu urzędników, któremi prefektury obsadza. Xiąże Broglie także minister, zbyt wiele przywiązuje wartości do konstytucji angielskiéj. Jenerał Sebastiani jest jednym z tych liberalistów, którym żal arystokracji i którzy mają w charakterze swoim zabytki arbitralnych czasów Napoleona.

Izba deputowanych upoważniła d. 19 sierpnia kommissję do rozpoczęcia indagacji z byłymi ministrami. Minister Polignac pisał do prezesa izby parów, użalając się, że jako par nie powinien był zostać aresztowany bez rozkazu izby parów i prosił, ażeby go zawieziono do Pikardji, gdyż w Paryżu umysły jeszcze są zaburzone. Izba parów wyznaczyła także kommissję indygacyjną.

Przez szczególny zbieg okoliczności ten sam marszałek Maison, który teraz Karolowi X jako kommissarz rządowy do Cherbourg towarzyszył, przyjmował w Paryżu powracającego hr. Artois (Karola X) i Ludwika XVIII; okręty na których Karol X do Anglji popłynął są własnością Ludwika Bonapartego, a kapitan Dumont D'Urville, który z polecenia rządu francuzkiego żeglugą z Cherbourg kierował jest ten sam, który r. 1814 znajdował się na okręcie, na którym xiąże Orleanu z Palermo do Francji powrócił.

Były członek konwencji narodowéj Perard przybył z Dublina do Paryża.

Do bióra dziennika Constitutionnel wpłynęło na korzyść rannych podczas rozruchów do d. 21 sierpnia 312,000 fr.

W krótce spodziewają się w Paryżu aresztowanych ministrów.

Na posiedzeniu francuzkiéj izby deputowanych d. 19 sierpnia po innych czynnościach mniejszéj wagi przełożył minister skarbu zgromadzeniu rachunki z roku 1828. Cały budżet wydatków wynosił 1,024 miljonów, a budżet dochodów 1,032 miljonów. Następnie przyjęła izba wniosek, ażeby wszyscy urzędnicy cywilni i wojskowi w przeciągu 14 dni następującą przysięgę złożyli: «Przysięgam wierność królowi Francuzów, posłuszeństwo ustawie konstytucyjnéj i prawom.» Tę samą przysięgę obowiązani są złożyć deputowani w przeciągu dni 14, a parowie w przeciągu jednego miesiąca.

Nowa moneta francuzka będzie miała z jednéj strony wizerunek króla z napisem: *Ludwik Filip I król Francuzów*, z drugiéj wieniec z wawrzynów i gałązek oliwnych i liczbę, monety wartość oznaczającą.

Król kazał organizować dwa nowe pułki linjowe.

Konsystorz izraelski w Paryżu miał u króla posłuchanie.

Wyznaczone są dwie kommissje prawodawcze; jedna do ogólnéj organizacji gwardji narodowéj, druga do ułożenia nowego prawa o wyborach.

Zdaje się, że rząd francuzki nie życzy zapowiedzianéj wielkiéj rewji gwardji narodowéj, bo ją od dnia do dnia odkłada.

Pułkownik Caron i jego towarzysze, którzy r. 1820 przypięli kokardę trójkolorową i wyrokiem na karę śmierci byli skazani, pisali do jen. Lafayette z prośbą, ażeby im wyjednał u rządu rehabilitację praw.

Od 31 lipca do 17 sierpnia nie popełniono w Paryżu żadnego morderstwa, żadnéj kradzieży.

Z Tulonu posłano spiesznie do Algiéru dnia 13 sierpnia 600,000 nabojów. Z Algiéru zaś przywieziono do Tulonu 3 miljony franków i na tym samym okręcie powróciło 200 żołniérzy, 75 chorych i 20 officerów z jenerałem brygady Poret de Morvon. Jenerał ten spotkał na morzu okręt francuzki z trójkolorową banderą i nie wiedział, coby to znaczyło; w samym Tulonie dopóty nie chciał uwierzyć zaszłym wypadkom, dopóki go o ich rzeczywistości sam kapitan portu nie przekonał. Dnia 7 sierpnia wiedziano już w Algiérze o postanowieniach z d. 25 lipca. Marszałek Bourmont był smutny, mówił mało, nikogo u siebie nie przyjmował, nie wychodził z domu, zatrudniony był jedynie zrzucaniem domów dla zrobienia placu naprzeciw pałacu, w którym mieszka. W całym kraju Algiérskim wybuchnęło powstanie; uzbrojeni Arabowie zbliżają się do Algieru na milę. Kabajlowie tryumfują.

Od 1 października wychodzić będzie w Paryżu *europejsko-muzykalny kurjer* w językach niemieckim, angielskim, francuzkim. Wydawać go będzie P. Flor, wynalazca instrumentu Florandino zwanego.

W ogrodzie Krasińskich wypadł pugilares dnia 30 sierpnia o godz. 9 wieczór, gdzie było papiérami sto złotowych sztuk sześć. List pod adresem à son Excellence Madame la Comtesse Krosnowska née Comtesse Komorowska, Dame de la croix etoillé à Karlsbad. 2gi list à Monsieur le Comte Przezdziecki à Varsovie. Ktoby znalazł raczy to oddać do sklepu Pana *Kremki* pod Ner 614 przy ulicy Wierzbowéj. Otrzyma nagrody Złp. 50.

☞ Pewna osoba wyjeżdża w tych dniach do Petersburga pojazdem porządnym. Ktoby życzył na wspólny koszt udać się w tę podróż, zechce się zgłosić do Hotelu Lipskiego przy ulicy Bielańskiéj gdzie bliższą informacją poweźmie u Szwajcara.

☞ We Wtorek wieczorem między godziną 5¼ do 5¾, idąc od tyłu pawilonu Kommissji Rządowéj Oświecenia placem Kaźmiérowskim przez sień PP. Wizytek, Krak. Przedmieściem. ulicą Trębacką, Nowo Senatorską, placem przedratuszowym, aż przed dom Petyskusów, zgubiono okulary w srebro oprawne na zawiaskach: szkła małe kształtu owalnego, tak twarde że ostal ogień krzeszą, a bardzo mało powiększające, w futerale z jednéj sztuki safianowym, czerwonym, trochę wytartym i zabrudzonym. Zdaje się nawet iż Ordynans Officera Polskiego z zółtym kołnierzem mógł, jako najbliżéj za osobą, która zgubiła, idący znaleść takowe. Uprasza się więc jak najmocniéj znalazcę lub ktoby dostrzegł powyżej opisaną, a łatwą do poznania zgubę, aby raczył odnieść ją do właściciela w Pawilonie pracowni chemicznéj uniwersytetu na piętrze mieszkającego (w tak zwanych niegdyś koszarach kadeckich), przyrzekając najchętniéj nagrodę, całę wartość srebra wynoszącą.

O godz. 3éj z południa dnia 27 sierpnia zginął Spic biały, mający uszy żółte, oraz na czole strzałkę żółtą na grzbiecie i plamkę żółtą na końcu ogona, kulawy na lewą nogę, w biegu łaskawy; znalazca raczy go oddać pod Ner 42 przy ulicy Piwnéj na dole za nagrodę.

OBWIESZCZENIA Z BIORA INFORMACYJNEGO

przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod N. 377.

Bióro Informacyjne ma zaszczyt uprzedzić prześwietną publiczność, że interessa tajne, albo jeśli osoba takiemi je mieć życzy, w największym sekrecie pozostają. Bióro traktuje każdy interes stosownie do żądania osób; i nigdy więcéj nie wyjawia nad to, co mu poleconém zostało. Ostrzeżenie to umieszczamy z tego powodu, że niektórzy mylą się bardzo sądząc, że wszystkie nasze czynności przez pisma publiczne ogłaszamy.

(864) Podobnież jest kapitał 12,000 złp. zahipotekowany na Kamienicy położonéj przy ulicy Alejach do zbycia pod warunkami bardzo korzystnemi.

(861) Potrzebne są BONY Francuzki lub Niemki, a nawet i Polki praktycznie te języki posiadające.

(860) Ogrodnik doskonały życzyłby się umieścić przy znacznym ogrodzie, podejmuje się takoż zakładać w najlepszym guście.

(867) Wolant nowy ciemnozielony, lekki i doskonale zbudowany jest do zbycia za pomierną cenę. Bióro Informacyjne ma go na składzie i o cenie ugodzić się jest umocowane.

(856) SUBIEKT handlu posiadający języki Niemiecki, Francuzki i Angielski jako też i opatrzony chlubnemi świadectwami życzy sobie w znakomitym domu Handlowym być umieszczony w kantorze; dalszą wiadomość w Biórze Infor.

(634) Osoba płci żeńskiéj w średnim wieku mogąca mieć osobiste zaręczenie życzy przyjąć obowiązek zarządzania gospodarstwem dojąć obowiązek; mowém tu w Warszawie lub na prowincji; dalszą wiadomość jak wyżéj.

(850) Jest do wydzierżawienia Kamienica położona przy ulicy Franciszkańskiéj, na lat 4. z dogodnémi warunkami o czém bliższą wiadomość w Biórze Infor. powziąść będzie można.

(863) Kapitał 18,000 Hipotekowany na dobrach w powiecie Stanisławowskim jest do zbycia z znacznym rabatem; dalszą wiadomość w Biórze Infor.

Do dzisiejszego Nru dołącza się uwiadomienie z Kantoru Panów A. H. de Colla et Comp.

W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO. KANTOR GŁÓWNY PRZY ULICY DANIŁOWICZOWSKIÉJ POD N. 616